

To Schoenmakers
(Niehoff Werning
& Kooij)

De gewijzigde successiewetgeving

Dit jaar is de successiewet 1956 op veel punten gewijzigd. Zo zijn de tarieven en de vrijstellingen aangepast. De term successierecht is gewijzigd in erfbelasting, schenkingsrecht in schenkbelasting. Hieronder een aantal significante wijzingen.

Voorheen kende de wet zogenaamde 'drempelvrijstellingen'. Dit betekent dat zodra de verkrijger één euro meer ontvangt dan het vrijgestelde bedrag, de gehele verkrijging belast is. In de aangepaste wet zijn de drempelvrijstellingen vervangen door 'voetvrijstellingen'. Dat wil zeggen dat de verkrijging pas belast wordt voor zover de voetvrijstelling wordt overschreden. Het vrijstellingsbedrag voor partners is gewijzigd in € 600.000.

Partnerbegrip

De voorwaarden met betrekking tot het partnerbegrip zijn strenger geworden. Als partners worden gezien:

1. gehuwden en geregistreerde partners;
2. samenwonenden die gedurende ten minste zes maanden (erfbelasting) dan wel twee jaar (schenkbelasting) aan de volgende voorwaarden voldoen:
 - beide partners zijn meerderjarig;
 - hebben een gezamenlijke huishouding;
 - zijn een wederzijdse zorgplicht aangegaan. De zorgverplichting moet notarieel zijn vastgelegd;
 - zijn geen bloedverwanten in de rechte lijn;
 - mogen niet met een ander aan bovengenoemde voorwaarden voldoen.

Samenwoners die tot aan het tijdstip van schenking of overlijden blijken de gemeentelijke basisadministratie al meer dan vijf jaar onafgebroken op hetzelfde woonadres waren ingeschreven en een gemeenschappelijke huishouding voerden, hoeven niet aan de gestelde eis van het notariële samenlevingscontract te voldoen. Voor samenwoners die niet in deze groep vallen is het van belang hun wederzijdse zorgplicht vast te laten leggen in een notariële akte. Men heeft tot 1 januari 2012 de tijd om aan deze nieuwe voorwaarden te voldoen. Ontbreekt daarna de notariële akte met zorgverplichting, dan kan geen aanspraak worden gemaakt op de hoge partner-vrijstelling van € 600.000.

Uitkering risicoverzekering

Wanneer een echtpaar in gemeenschap van goederen was gehuwd en er na overlijden een risicoverzekering tot uitkering kwam, gold in de oude wetgeving dat voor de bepaling van het successierecht het uit te keren kapitaal volledig werd belast; alleen de helft van de betaalde premies mocht op het kapitaal in mindering worden gebracht. In de nieuwe wetgeving valt slechts vijftig procent van het kapitaal in de nalatenschap.

Echtparen buiten gemeenschap gehuwd kunnen de erfbelasting bij overlijdensrisicoverzekeringen geheel of gedeeltelijk voorkomen, door te kiezen voor zogenoemde premiesplitsing. Voor advies over de gevolgen voor en de eventueel noodzakelijke aanpassingen van uw verzekeringen naar aanleiding van de nieuwe successiewetgeving kunt u uiteraard bij ons terecht. ■

To Schoenmakers is adviseur inkomensverzekeringen bij Niehoff Werning & Kooij, verzekeringsadviseurs voor advocatuur en notariaat (www.mwk.nl).

Waarderingsmethodieken

Een waardebepaling is maatwerk en het is aan de deskundige om per casus te bepalen welke waarderingsmethode het meest is toegesneden op de onderneming in kwestie. Er bestaat geen uniforme methode die geschikt is om de waarde van elke onderneming te bepalen.

In de praktijk bestaan verschillende waarderingsmethodieken, zoals de intrinsieke waarde, de (verbeterde) rentabiliteitswaarde en de Mobach-methode. Deze methoden zijn gebaseerd op boekhoudkundige principes en staan los van het begrip economische waarde. Wat met intrinsieke waarde wordt bedoeld is in de praktijk overigens niet altijd duidelijk. Vaak wordt verwezen naar het weergegeven eigen vermogen van de onderneming per waarderingsmoment. Boekhoudkundig is dit de som van alle activa minus het vreemd vermogen. Waarderen tegen intrinsieke waarde impliceert dat er sprake is van een zogenaamd liquidatiescenario. Deze waarde resteert immers indien de activa worden verkocht en de schulden worden afgelost. In dat geval kan geen sprake zijn van het continueren van de onderneming. In de praktijk wordt regelmatig vergeten dat in een dergelijk geval ook rekening moet worden gehouden met liquidatiekosten. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het afwaarderen van voorraden en afvloeiingskosten voor personeel.

DCF methode

Er zijn verschillende methoden beschikbaar voor het berekenen van de economische waarde. De bekendste is wellicht de Discounted Cash Flow (DCF) methode. Bij deze methode wordt de waarde bepaald door verwachte vrije geldstromen contant te maken tegen de gemiddelde gewogen vermogenskostenvoet van de onderneming. Verwachte vrije geldstromen worden in de waarderingspraktijk beschouwd als de beste maatstaf voor het bepalen van de waarde. Een voordeel van deze methode is dat vrije geldstromen niet afhankelijk zijn van boekhoudkundige principes. Daarnaast dwingt de DCF methode tot nadenken over de verwachtingen en de risico's van de onderneming. Tevens wordt bij deze methode rekening gehouden met de tijds waarde van geld. Het laatste impliceert dat geld dat in de toekomst wordt ontvangen, op dit moment een lagere waarde vertegenwoordigt.

Onderbouwing

Vanwege gebrek aan kennis op gebied van waardebepaling wordt in de praktijk niet altijd de juiste waarderingsmethode gehanteerd. Waarderen op basis van intrinsieke waarde is bijvoorbeeld niet geschikt voor een onderneming die een groei doormaakt. In een dergelijk geval zou de DCF methode daarentegen wel een passende methode kunnen zijn.

De waarderingsdeskundige dient per casus te bepalen welke methode het meest geschikt is. Een onderbouwing van de keuze voor een bepaalde methode is dan ook geen overbodige luxe. ■

Drs. Geert Slopsema RV is register valuator en eigenaar van Solid Valuation, een adviesbureau op het gebied van waardebepaling. Daarnaast is hij ingeschreven als gerechtelijk deskundige op het gebied van business valuation en wordt hij ingeschakeld bij gerechtelijke procedures. (www.solidvaluation.nl)